

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНЕ И ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

ПРИРЕДИО:
Проф. др Драгољуб Стојановић

СРБИЈА И ЕВРОПСКО ПРАВО

књига V

Крагујевац, 2001 – 2002.

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

Институт за правне и друштвене науке,
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац;
телефон: (034) 370 - 239
телефакс: (034) 370 - 222

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Јаков Радишић
Проф. др Слободан Перовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Зоран Поњавић

ПРИРЕДИО: Проф. др Драгољуб Стојановић

ШТАМПА: Bona fides - Ниш, Боре Прице 10/1
e-mail: bonafides@ptt.yu

ТИРАЖ: 150 примерака

ISBN: 86 - 80765 - 31 - 7

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....1

Одељак I ЕВРОПСКО ПРАВО

1. ОПШТЕ ЕВРОПСКО ПРИВАТНО ПРАВО
Проф. др Драгољуб Стојановић.....3
2. ХАРМОНИЗАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ПРОПИСА У
ОБЛАСТИ ПАТЕНТНОГ ПРАВА СА ПРОПИСИМА
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
Проф. др Слободан М. Марковић.....15
3. ФРАНЦУСКИ МОДЕЛ О ПРИСТУПУ И ВРШЕЊУ
БАНКАРСКЕ ДЕЛАТНОСТИ
Проф. др Миодраг Мићовић49
4. ЕУРО НА ЈАВНОЈ СЦЕНИ
Проф. др Предраг Стојановић.....59
5. ЕВРОПЕИЗАЦИЈА ПРАВОСУЂА СРБИЈЕ 1835-1914
Проф. др Марко ПАВЛОВИЋ65

Одељак II УПРАВНО ПРАВО

1. УПРАВА, ДРЖАВА И ДРУШТВО У НАШЕМ ПРАВНОМ
СИСТЕМУ
Проф. др Бранислав Марковић141

Проф. др Зоран Поњавић

ШТА ЈЕ ОСТАЛО ОД ПРЕТПОСТАВКЕ ОЧИНСТВА?

Већ је постало банално понављати да су брачна и ванбрачна деца правно изједначена. То се и симболично огледа у законодавству кроз употребљене термине. Тако Закон о браку и породичним односима (ЗБПО) Србије изоставља термине "брачна" и "ванбрачна" деца већ користи описне изразе као "деца рођена у браку" и "деца рођена ван брака".¹ Међутим, без обзира на све напоре законодавца, па и ове симболичне и даље је задржана, највише услед специфичне улоге брака, разлика између ове две категорије деце. Највећа је остала на плану утврђивања њиховог порекла од оца. Наиме, разликују су правила утврђивања очинства детета које потиче из брака од оног из ванбрачне заједнице (ванбрачног односа).

Када су у питању деца рођена у браку и даље се примењује традиционално правило *pater is est quem nuptiae demonstrant*. Ако је дете рођено ван брака његово очинство се утврђује признањем и судским путем. Утврђивање порекла детета према мајци, углавном, не изазива ни приближно исте проблеме. Јер, без обзира да ли дете потиче из брака или не, материнство се по правилу утврђује на исти начин, у административном поступку, пријавом рођења детета.

Иако је данас правило *pater vero* усвојено у целом свету његов значај почетком овог XXI века није ни приближно исти као пре само пола века. Према једној студији Савета Европе еволуција законодавства у државама чланицама своди ово правило све више и више на обично доказно средство које и даље губи значај.² У овом раду ће бити анализирани узроци овог слабљења код нас и у Европи, као и поједина законска решења која то осликавају.

¹ Тако чл. 7. Закона о браку и породичним односима Републике Србије.

² R. Franck, L' établissement et les conséquences de la filiation maternelle et paternelle en droit européen, *Revue internationale de droit comparé*, 1/1999, стр. 31-32.

